

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Pavla Molka a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobce: **P. N.**, zast. JUDr. Pavlem Jelínkem, Ph.D., advokátem se sídlem Dražkovice 181, Pardubice, proti žalované: **Ústřední veterinární správa Státní veterinární správy**, se sídlem Slezská 100/7, Praha 2, proti rozhodnutí žalované ze dne 8. 1. 2019, č. j. SVS/2018/155296-G, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 20. 4. 2021, č. j. 30 A 48/2019 - 144,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce byl rozhodnutím Krajské veterinární správy pro Královéhradecký kraj (dále jen „prvostupňový orgán“) ze dne 29. 11. 2018, č. j. SVS/2018/143583-H, uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 15 odst. 1 písm. a) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „kontrolní řád“), protože dne 22. 5. 2018 neumožnil jako kontrolovaná osoba kontrolujícím výkon jejich oprávnění a neposkytl jim potřebnou součinnost. Za to mu byla uložena pokuta ve výši 5 000 Kč a povinnost uhradit paušální náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč. Žalovaná rozhodnutím ze dne 8. 1. 2019, č. j. SVS/2018/155296-G, k odvolání žalobce toto rozhodnutí změnila, a to v záhlaví prvostupňového rozhodnutí, kde byl uveden zjevně nesprávný odkaz na ustanovení zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „veterinární zákon“), dále změnila formu zavinění na úmyslnou a do výroku doplnila splatnost náhrady nákladů řízení. Ve zbytku prvostupňové rozhodnutí podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), potvrdila.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalované žalobou ke Krajskému soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“), který ji rozsudkem ze dne 20. 4. 2021, č. j. 30 A 48/2019 - 144,

zamítl. Nepřisvědčil tvrzení žalobce, že se kontrolující osoby domáhaly vstupu do obydlí. Z obsahu správního spisu ani obou správních rozhodnutí nevyplývá, že by měla kontrola proběhnout v obydlí žalobce. Je z nich naopak zjevné, že se kontrola týkala stanoviště včelstev evidovaného v Integrovaném zemědělském registru pod názvem „Rychnov nad Kněžnou, X“ pod zn. X na adrese X, Rychnov nad Kněžnou. Po kontrolujících osobách nebylo možno spravedlivě požadovat, aby detailně znaly situaci v terénu nebo byly vybaveny katastrální mapou; proto neměly jak zohlednit informaci, že stanoviště včelstva mělo stát konkrétně na pozemku p. č. X. Kontrolující osoby mohly naopak oprávněně předpokládat, že když se dostaví na adresu, podle níž je stanoviště pojmenováno, budou moci za součinnosti žalobce kontrolu provést. I kdyby navíc mohly pozemek p. č. X v terénu najít a mít k němu přístup, kontrolu musely zahájit před obydlím žalobce. Pokud by se ihned vydaly na pozemek p. č. X, překročily by své kontrolní oprávnění. Žalobce nebrojil námitkami proti protokolu, v němž je uvedeno, že „neumožnil přístup do prostor a zařízení sloužících k chovu včel“. Tvrzení o vstupu do obydlí bylo proto podle krajského soudu účelové, vznesené až v žalobě a navíc rozporné s předloženými důkazy i žalobcovým vyjádřením během ústního jednání.

[3] Průběh kontroly dne 22. 5. 2018 na adrese X, Rychnov nad Kněžnou, podle krajského soudu svědčí pro závěr, že žalobce spáchal přestupek, když kontrolujícím osobám neposkytl součinnost potřebnou pro hladký průběh kontroly, jak stanoví § 10 odst. 2 kontrolního řádu. Kontrola byla ohlášena dne 25. 4. 2018 poté, co žalobce odmítl bezprostředně řešit podnět, týkající se včelstva v Čermné nad Orlicí, a termín 22. 5. 2018 označil jako nejbližší možný den, kdy bude pro provedení kontroly k dispozici. Kontrolující osoby, které se žalobci při zahájení kontroly řádně prokázaly pověřením v podobě služebního průkazu, nemohly s jistotou vědět, kde se stanoviště nachází, a proto mohly očekávat, že jim žalobce po ohlášení sdělí, kde se nachází a jak se k němu dostanou. K tomu však kvůli jednání žalobce nedošlo. Své počínání nemůže zdůvodnit tím, že včelstvo bylo v listopadu 2017 zničeno vandaly, a tudíž nebylo co kontrolovat. Tuto skutečnost neoznámil prvostupňovému orgánu ani při telefonickém rozhovoru dne 23. 4. 2018, ani během kontroly dne 22. 5. 2018. Vzhledem k tomu, že zničení stanoviště včelstva neohlásil ani policii, hodnotil krajský soud i toto tvrzení jako nevěrohodné a účelové.

[4] I forma kontroly byla podle krajského soudu přiměřená okolnostem věci. Správní orgán musí být nadán pravomocí přistoupit ke kontrole, pokud při prošetřování podnětu shledá podezření na nesoulad mezi faktickým stavem a stavem požadovaným právními normami. Poukazuje-li žalobce na to, že kontrolu bylo možné nahradit dotázaním se, vedlo by to k absurdnímu závěru, že by takto bylo možné postupovat vždy namísto kontroly. Ovšem podstatou kontrolní činnosti je i faktor jejího namátkového a bezprostředního provedení. To, že v případě žalobce byl její účel naplněn až posléze dálkovou formou, bylo zapříčiněno jen tím, že během kontroly sám znemožnil naplnění jejího účelu. Předmět kontroly byl vymezen zcela jasně. Šlo o prošetření podnětu evidovaného pod č. j. SVS/2018/081036-H, který se týkal včelstev v Čermné nad Orlicí. Avšak při prověřování podnětu mohl správní orgán zjistit skutečnosti, které odůvodňovaly provedení kontroly i u včelstva v Rychnově nad Kněžnou. Rozhodnutí žalované proto bylo podle krajského soudu správné a zákonné.

II. Obsah kasační stížnosti žalobce a vyjádření žalované

pokračování

[5] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojí proti rozsudku krajského soudu kasační stížností, jejíž důvody podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Rozsudek krajského soudu se minul s jeho žalobou, protože konstatoval, že se kontrolující osoby nedomáhaly vstupu do jeho obydlí. Jde o závěr zcela překvapivý, protože protokol o kontrole, odvolání i žaloba byly vystavěny na skutečnosti, že se kontrolující osoby domáhaly vstupu do obydlí stěžovatele, resp. jeho rodičů. Správní orgány nikdy nevysvětlily, že kontrolujícím osobám nešlo o vstup do obydlí a že jde o pouhé nedorozumění a že stěžovatelovo pochybení fakticky spočívalo v tom, že kontrolující osoby nedovedl k již neexistujícímu stanovišti včelstva, vzdálenému 30 metrů. Z prvoinstančního rozhodnutí naopak jasně vyplývá, že se kontrolující osoby domáhaly vstupu do rodinného domu na adrese X, Rychnov nad Kněžnou, protože měly za to, že se v něm nachází registrované včelstvo. Totéž lze dovodit z rozhodnutí žalované, podle níž skutečnost, že se na dané adrese nachází rodinný dům, nevylučuje, že je tam umístěno stanoviště včel. Závěr krajského soudu proto nemůže obstát, neboť spočívá na nesprávném skutkovém závěru a je i nepřezkoumatelný. Pokud by obstál, znamenalo by to paradoxně, že se stěžovatel až ze soudního rozhodnutí dozvěděl, že byl vlastně uznán vinným z přestupku, který nespočíval v nevpuštění do obydlí, ale v tom, že kontrolující osoby neodvedl ke stanovišti včel. I správní rozhodnutí jsou tedy z pohledu vymezení přestupkového jednání nepřezkoumatelná, jinak by krajský soud nemusel takto „rekonstruovat“, co bylo jeho podstatou.

[6] Nesprávné a nepřezkoumatelné jsou i závěry soudu, že se kontrolující osoby bez součinnosti včelaře nejsou schopny vyznat v katastrálních mapách ani rozeznat, že v Integrovaném zemědělském registru existuje rozdíl mezi umístěním stanoviště a jeho pojmenováním. Kontrolní orgán má naopak disponovat informacemi potřebnými k výkonu své kontrolní pravomoci. Ostatně u stanoviště v Čermné nad Orlicí žádná součinnost nebyla pro provedení kontroly třeba. Navíc v době provedení kontroly nebylo kam kontrolující osoby dovést, protože stanoviště včel již byla dříve zničena vandaly. To, že se stěžovatel neobrátil na policii, když od takového postupu nebylo možné nic očekávat, mu nelze přičítat k tíži. Kontrolující osoby se vehementně domáhaly vstupu do obydlí a pak kontrolu raději uzavřely s tím, že jim kontrolu znemožnil, namísto toho, aby vysvětlily dopady zániku včelstev. Uzavřel, že krajský soud nesprávně posoudil obsah správního spisu a nezohlednil, že jsou správní rozhodnutí nepřezkoumatelná.

[7] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud (dále také „NSS“) posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas a směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Posoudil ji v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a z pohledu, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] Krajská veterinární správa podle § 49 odst. 1 písm. g) veterinárního zákona *vykonává státní veterinární dozor a vydává závazné pokyny k odstranění zjištěných nedostatků, provádí plánované úřední kontroly (...).*

[11] Při kontrole postupuje subsidiárně podle kontrolního řádu. Podle § 2 kontrolního řádu *[k]ontrolní orgán při kontrole zjišťuje, jak kontrolovaná osoba plní povinnosti, které jí vyplývají z jiných právních předpisů nebo které jí byly uloženy na základě těchto předpisů.*

[12] Aby byl naplněn účel kontroly, je kontrolující oprávněn *vyžadovat od kontrolované osoby a povinné osoby další součinnost potřebnou k výkonu kontroly* [§ 8 písm. f) kontrolního řádu]. Tomu odpovídá povinnost kontrolované osoby *vytvořit podmínky pro výkon kontroly, umožnit kontrolujícímu výkon jeho oprávnění stanovených tímto zákonem a poskytovat k tomu potřebnou součinnost a podat ve lhůtě určené kontrolujícím písemnou zprávu o odstranění nebo prevenci nedostatků zjištěných kontrolou, pokud o to kontrolující požádá*, stanovená v § 10 odst. 2 kontrolního řádu. Podle § 15 odst. 1 písm. a) téhož zákona se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že jako kontrolovaná osoba nesplní některou z povinností podle § 10 odst. 2 téhož zákona.

[13] Jak NSS uvedl v rozsudku ze dne 7. 4. 2021, č. j. 8 As 102/2019 - 31, č. 4181/2021 Sb. NSS, bodu 32, skutková podstata tohoto přestupku chrání „zájem na zajištění dosažení účelu kontroly, k němuž je třeba mimo jiné zejména poskytování součinnosti kontrolované nebo povinné osoby kontrolujícímu, a dále zájem na zajištění řádného a nerušeného průběhu kontroly“ (důvodová zpráva ke kontrolnímu řádu). Jejich cílem je přinutit kontrolovaný subjekt ke spolupráci při kontrole, odmítá-li ji dobrovolně. Jde v zásadě o obdobu pořádkové pokuty s tím rozdílem, že sankce není ukládána za porušení procesní povinnosti, nýbrž povinnosti hmotněprávní, tedy povinnosti vytvořit podmínky pro výkon kontroly a poskytovat při ní potřebnou součinnost (srov. bod 13 rozsudku NSS ze dne 12. 7. 2017, č. j. 6 As 83/2017-33). Má se tedy typově jednat o situace, kdy daný subjekt ztěžuje či dokonce maří průběh kontroly tím, že neposkytuje potřebnou součinnost.“ NSS se v tomto rozsudku vyjadřoval k § 16 odst. 1 písm. a) kontrolního řádu, který byl zákonem č. 183/2017 Sb. zrušen v souvislosti se zrušením kategorie „správního deliktu“ a zavedením kategorie přestupku právnické a podnikající fyzické osoby, které jsou nadále upraveny v § 15 kontrolního řádu. Proto lze citované závěry vztáhnout k § 15 odst. 1 písm. a) kontrolního řádu.

[14] Ve vztahu k již zrušenému zákonu č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, NSS upozornil, že „[s]oučinnost lze z povahy věci vyžadovat pouze po tom, komu je či má být známo, že nastala situace, za které je povinen ji poskytnout. (...) Z uvedených ustanovení zákona o kontrole vyplývá, že postihovat kontrolovanou osobu za nesoučinnost při kontrole lze zásadně jen za situace, kdy kontrolované osobě bylo zahájení kontroly oznámeno.“ (rozsudek NSS ze dne 21. 10. 2010, č. j. 9 As 46/2010 - 97). Tentýž závěr lze vztáhnout k účinnému kontrolnímu řádu.

[15] Podle § 5 odst. 2 kontrolního řádu se kontrola zahajuje prvním kontrolním úkonem, jímž je podle písm. a) téhož ustanovení *předložení pověření ke kontrole kontrolované osobě (...).* Pověření ke kontrole může mít formu průkazu, stanoví-li tak jiný právní předpis [§ 4 odst. 3 písm. b) kontrolního řádu], jímž je v tomto případě § 53 odst. 3 písm. a) veterinárního zákona.

pokračování

[16] Jak stanoví § 7 kontrolního řádu, *[k]ontrolující je v souvislosti s výkonem kontroly oprávněn vstupovat do staveb, dopravních prostředků, na pozemky a do dalších prostor s výjimkou obydlí, jež vlastní nebo užívá kontrolovaná osoba anebo jinak přímo souvisí s výkonem a předmětem kontroly, je-li to nezbytné k výkonu kontroly. Do obydlí je kontrolující oprávněn vstoupit jen tehdy, je-li obydlí užívané k podnikání nebo provozování jiné hospodářské činnosti nebo v případě, kdy se mají prostřednictvím kontroly odstranit pochybnosti o tom, zda je obydlí užívané k těmto účelům a nelze-li dosáhnout splnění účelu kontroly jinak. Vlastníci nebo uživatelé těchto prostor jsou povinni kontrolujícímu vstup umožnit.*

[17] Jádrem sporu mezi účastníky řízení je, zda bylo v souladu se zákonem uložení pokuty stěžovateli za přestupek neposkytnutí součinnosti kontrolujícím úředním osobám prvostupňového orgánu ve smyslu § 10 odst. 2 kontrolního řádu. Průběh správního řízení přehledným způsobem popsal již krajský soud v bodech 22–30 napadeného rozsudku, na něž NSS odkazuje. Účastníkům řízení je znám, a není jej proto třeba znovu rekapitulovat.

[18] Prvostupňový orgán dospěl k závěru, že stěžovatel zmařil kontrolu, když kontrolujícím neumožnil přístup do prostor a zařízení sloužících k chovu. Takto je přestupkové jednání popsáno v Protokolu o kontrole ze dne 27. 6. 2018, v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí, jímž byl stěžovatel shledán vinným z přestupku, i v rozhodnutí žalované. Na základě obsahu správního spisu krajský soud dospěl k závěru, že podstatou stěžovatelova přestupkového jednání bylo zmaření kontroly tím, že kontrolujícím neumožnil přístup ke stanovišti včelstva. Stěžovatel přesto setrval tvrdí, že se kontrolující domáhali nikoli přístupu ke stanovišti včelstva, ale do jeho obydlí.

[19] Nejvyšší správní soud neshledává, v čem by závěr krajského soudu mohl být pro stěžovatele překvapivý tak, aby šlo o vadu, která mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozsudku [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Správní orgány ve všech svých rozhodnutích i protokolu o kontrole vycházely konzistentně z jediného přestupkového jednání, které spočívalo ve znemožnění přístupu ke stanovišti včelstva. Stěžovatel už v odvolání tvrdil, že se kontrolující naopak domáhali vstupu do jeho obydlí. Totéž učinil předmětem přezkumu před krajským soudem. Závěr krajského soudu znamená, že se soud přiklonil k názoru žalované a nepřisvědčil obsahu žalobní argumentace. Tím se krajský soud nemohl „minout“ s žalobou, protože postupoval v souladu s § 75 odst. 2, větou první, s. ř. s., která mu ukládá přezkoumat napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů. NSS není zřejmé, z čeho stěžovatel v bodě 9 kasační stížnosti dovozuje, že jsou vystavěny na skutečnosti, že se kontrolující domáhali vstupu do obydlí, protože toto tvrzení nemá ve správním spise, na rozdíl od závěru krajského soudu, žádnou oporu.

[20] Otázce, v čem spočívala nesoučinnost stěžovatele, se krajský soud věnoval přezkoumatelným způsobem (pojem nepřezkoumatelnosti NSS vyložil v ustálené judikatuře, viz např. rozsudky ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, č. 133/2004 Sb. NSS; či ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, č. 787/2006 Sb. NSS). Z odůvodnění závěrů v bodech 44–45 napadeného rozsudku je zřejmé, z jakých skutečností krajský soud vycházel i jak je posoudil, jeho závěry reagující na žalobní argumentaci stěžovatele jsou jasné a srozumitelné, což ostatně potvrzuje skutečnost, že s nimi stěžovatel věcně

polemizuje v kasační stížnosti. NSS považuje rozsudek krajského soudu jako celek za přezkoumatelný.

[21] Ani napadená správní rozhodnutí nejsou nepřezkoumatelná v části týkající se vymezení jednání, v němž byl spatřován přestupek, a mají oporu ve správním spise. Vyjádření poprvé uvedené v protokolu o kontrole a následně převzaté do správních rozhodnutí obou stupňů, je sice poměrně lakonické, když konstatuje, že stěžovatel neumožnil přístup ke stanovišti včelstva. Přesto má NSS za to, že vzhledem k dalším v rozhodnutí uvedeným skutečnostem vyhovuje požadavku na popsání přestupkového jednání takovým způsobem, aby nemohlo dojít k záměně s jiným jednáním (shrnutí požadavků se NSS blíže věnoval např. v rozsudku ze dne 15. 8. 2019, č. j. 10 Afs 145/2019 - 57). Z popisu jednání je zřejmé, že dne 22. 5. 2018 na adrese X, Rychnov nad Kněžnou, kontrolující řádně zahájili kontrolu předložením služebních průkazů, tedy v souladu s § 5 odst. 2 kontrolního řádu, ve spojení s § 4 odst. 3 písm. b) téhož zákona a § 53 odst. 3 písm. a) veterinárního zákona. Stěžovatel jejich oprávnění provést kontrolu zpochybnil, vyžádal si telefonní číslo jejich nadřízeného a neumožnil jim provést kontrolu stanoviště včelstva na tom místě, kde se mělo nacházet.

[22] Z popisu přestupkového jednání dostatečně srozumitelně vyplývá, že se kontrolující osoby nedomáhaly vstupu do obydlí stěžovatele, ale toho, aby měly v součinnosti s ním přístup k evidovanému stanovišti včelstva, jež bylo předmětem místního šetření a vůči němuž ověřovaly, zda stěžovatel plní své zákonné povinnosti. Stěžovatel se proto dozvěděl již z prvostupňového rozhodnutí, v čem byl spatřován přestupek. V tomto ohledu neprovedl krajský soud žádné „přetvoření“ přestupku, jak stěžovatel namítl v kasační stížnosti. Již z prvotního popisu přestupkového jednání mu muselo být zřejmé, že problémem bylo, že zabránil kontrolujícím osobám v přístupu ke stanovišti včelstva, nikoli to, že je nepustil do svého obydlí (resp. obydlí svých rodičů).

[23] Nejvyšší správní soud má shodně jako krajský soud za to, že nesrovnalosti ohledně přístupu ke stanovišti včelstva pramenily především z toho, že zatímco stanoviště bylo v evidenci označeno ulicí a č. p. domu, který se nachází na pozemku p. č. X, k. ú. Rychnov nad Kněžnou, obec Rychnov nad Kněžnou, ve skutečnosti bylo umístěno na sousedním pozemku p. č. X. Stěžovatel proto tvrdí, že kontrolující osoby měly vědět, na kterém pozemku je stanoviště evidováno, samy se v terénu zorientovat a vstupu na adrese Javornická 1765 se vůbec nedomáhat.

[24] Nejvyšší správní soud souhlasí s názorem krajského soudu, že evidence údaje o parcelním čísle pozemku v Integrovaném zemědělském registru nemá vliv na posouzení spáchání přestupku. Jak plyne ze snímku obrazovky, který zachycuje evidenci stěžovatelových stanovišť včelstev, jak jej přiložil k žalobě (č. l. 15 spisu krajského soudu), údaj o parcelním čísle pozemku je jedním z údajů evidovaných u každého stanoviště. V případech stanovišť označených pouze obcí (nikoli plnou adresou, jako v případě kontrolovaného stanoviště) mohou úřední osoby před provedením kontroly na místě získat představu o umístění stanoviště včelstva jediné tak, že vyhledají pozemek v katastrální mapě dle parcelního čísla. Údaj o parcelním čísle pozemku, na němž se nachází stanoviště včelstva, proto je pro úřední osoby v určité míře vypovídající a prakticky použitelný. Ostatně právo vstupu na pozemky podle § 7 kontrolního řádu není podmíněno souhlasem kontrolované osoby, což potvrdil i NSS rozsudkem ze dne

pokračování

16. 3. 2016, č. j. 2 As 249/2015 - 36, č. 3407/2016 Sb. NSS. V případě, že jde o přístupný pozemek, není vždy nezbytně třeba součinnosti jeho vlastníka či kontrolované osoby pro vstup na pozemek během kontroly. Přesto z evidence údaje o parcelním čísle pozemku, na němž se stanoviště nachází, NSS nedovozuje povinnost kontrolujících osob vždy nalézt příslušné stanoviště bez součinnosti kontrolované osoby. Navíc součinnost kontrolovaného je logicky ve většině případů nutná už jen z důvodu zajištění přístupu na pozemky.

[25] V nyní posuzovaném případě bylo navíc z adresy, na níž bylo včelstvo registrováno, a z počátečního přístupu samotného stěžovatele patrné, že pro přístup ke kontrolovanému včelstvu bude jeho součinnost potřebná. Zahájení kontroly prvostupňový orgán stěžovateli s časovým předstihem písemně ohlásil na den, který sám stěžovatel předtím telefonicky uvedl jako vhodný, a požádal jej o jeho osobní účast. Kontrola byla řádně zahájena navzdory tomu, že stěžovatel pověření ke kontrole zpochybnil. Byla zahájena na adrese, která odpovídala označení stanoviště v evidenci. Za takových okolností se mohly kontrolující osoby důvodně spoléhat na to, že jim stěžovatel umožní výkon jejich kontrolních oprávnění a poskytne jim součinnost nutnou k tomu, aby měly přístup ke stanovišti, které se na tomto místě nachází. Pokud se stanoviště nacházelo na bezprostředně sousedícím pozemku, bylo elementární součástí této součinnosti to, že stěžovatel na tuto skutečnost poukáže, zejména pokud se kontrolující osoby v návaznosti na označení stanoviště domnívaly, že se nachází na zahradě u rodinného domu. Stěžovatel jim neměl pouze bránit ve vstupu na zahradu, což považoval za narušení své domovní svobody (ve smyslu čl. 12 Listiny základních práv a svobod), ale měl jim především sdělit, kde se stanoviště nachází, čímž by i odpadl důvod, proč se vstupu domáhaly. Pokud jeho další součinnost pro přístup ke stanovišti nebyla nutná, protože se nacházelo na sousedním přístupném pozemku, jak poukázal během ústního jednání, byl jeho postup v den zahájení kontroly tím spíše obstrukční. Jinými slovy, i pokud se kontrolující osoby v den kontroly na místě mylně domnívaly, že se stanoviště včelstva nacházejí na pozemku u rodinného domu, stěžovatel měl povinnost jim poskytnout potřebnou součinnost, neboť ta spočívala i ve sdělení informace, že se stanoviště nachází na blízkém sousedním pozemku, případně v tom, že by je na místo přímo dovedl. Ačkoli bylo teoreticky v možnostech kontrolujících osob zjistit, že se stanoviště má nacházet na pozemku sousedním, nepochybily nijak tím, že v tomto aspektu spoléhaly na součinnost stěžovatele během kontroly, jejíž termín s ním domluvily podle jeho časových možností.

[26] Takový postup totiž nebyl rozporný s § 9 písm. b) kontrolního řádu, podle něhož musí kontrolující *šetřit práva a oprávněné zájmy kontrolované osoby, povinné osoby a třetí osoby*. Rozsudek NSS ze dne 29. 9. 2020, č. j. 10 As 68/2019 - 37, k tomuto ustanovení uvedl, že *„je kontrolující v souvislosti s výkonem kontroly povinen šetřit práva a oprávněné zájmy kontrolované osoby, povinné osoby a třetí osoby. Uvedené ustanovení představuje korektiv ve vztahu k oprávněním kontrolujícího, která má kontrolující užívat pouze v rozsahu nezbytném k řádnému provedení kontroly a ke splnění jejího účelu. Má tak chránit kontrolované osoby před zbytečným zatěžováním, nepřiměřenými zásahy do práv těchto osob, opakovanými bezdůvodnými kontrolami, apod.“* Sdělení, kde se stanoviště v terénu nachází, či doprovod kontrolujících na místo totiž nemohly do práv stěžovatele zasáhnout a těžko jej mohly nepřiměřeně obtěžovat.

[27] Skutečnost, že včelstvo v době kontroly stanoviště již zaniklo, není rozhodná pro posouzení, zda stěžovatel poskytl potřebnou součinnost. Námitka poukazující na to, že ani žalovaná, ani krajský soud dostatečně a přezkoumatelně nezvažily dopady jeho zničení na spáchání přestupku, proto není důvodná. Pokud k zániku stanoviště v listopadu 2017 došlo, měl stěžovatel tuto informaci kontrolujícím osobám sdělit nejpozději dne 22. 5. 2018 ihned na místě, neboť takové informování bylo součástí jeho povinnosti poskytnout součinnost při kontrole. Navíc i poté by zřejmě trval zájem kontrolujících prověřit, zda je jeho tvrzení pravdivé. Závěr, že tvrzení o zničení stanoviště vandaly bylo účelové, krajský soud nevyvodil jen z neoznámení incidentu policii, ale z širších okolností případu. Pozastavil se především nad tím, že stěžovatel na zničení stanoviště nepoukázal ihned při kontrole na místě, ale až později v reakci na výzvu k doložení splnění povinností. Nepřičítal stěžovateli k tíži, že nepřivolal policii, ale konstatoval, že jeho tvrzení je nedůvěryhodné vzhledem k tomu, že je nikdy dříve neuvedl.

IV. Závěr a náklady řízení

[28] Z výše uvedeného vyplývá, že napadený rozsudek krajského soudu není nezákonný z důvodů namítaných v kasační stížnosti. Proto NSS kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl podle § 110 odst. 1 s. ř. s.

[29] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1, větu první, ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel ve věci úspěšný nebyl a právo na náhradu nákladů mu nenáleží. Procesně úspěšné žalované NSS náhradu nákladů nepřiznal, protože jí žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. srpna 2021

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu